

Handledning till *Sista brevet till Sverige* av Vilhelm Moberg, bearbetad av Johan Werkmäster

Uppgifter: Introduktion av boken, textfrågor, diskussionsfrågor och skrivuppgifter

Bokens lästnivå: 3, lätt

Målgrupp: Handledningen fungerar för unga vuxna och vuxna i olika skolformer och i bokcirklar

Om boken

Nordamerika i slutet av 1800-talet. Karl Oskar och Kristina har bott länge i det nya landet. Livet är bättre än när de var fattiga bönder i Ljuders socken i Småland. Skördarna är stora och barnen är friska och kan hjälpa till.

Men Karl Oskar och Kristina möter också motgångar. Siouxerna som hade marken först svälter och vill ha tillbaka sitt land. Samtidigt är det inbördeskrig i Amerika. Kristina blir allt sjukare och bara Karl Oskar kan rädda hennes liv.

Handledningen är skapad av Jenny Edvardsson.

Introduktion av boken

För att få en förförståelse för boken och vad den kommer att handla om kan du ta hjälp av de tre frågorna nedan.

1. Titta på boktitel, omslag, författarnamn och baksidestext. Vad för slags bok verkar det vara?
2. Vad tror du att boken kommer att handla om? Vad är det som får dig att tro detta?
3. Har du läst någon bok tidigare som du tycker påminner om denna? Vilken är det, i så fall?

Textfrågor

Del 1: Bygget försenas

1. Det är inbördeskrig i Amerika och Karl Oskar vill gärna delta i kriget. Vad beror det på?
2. Kristina vill helst inte att Karl Oskar går med i kriget. Vilka argument för hon fram för att få honom att avstå?
3. Hur går det för Karl Oskar när han anmäler sig som frivillig till kriget?
4. Några i församlingen är rädda för siouxerna och säger att de är farliga och att de bråkar (s 41). Vad är det siouxerna är arga för?
5. På sidan 45 kan man läsa ”All mark häromkring är stulen från indianerna, sa pälsjägaren sedan.” vad menar pälsjägaren med det?
6. Kristina blir så sjuk att hon för första gången i sitt liv måste uppsöka läkare. Vad är det för fel på henne? Vad krävs för att hon ska bli frisk?

Del 2: Äpplena är mogna

1. Kristina blir gravid på nytt och Karl Oskar blir rädd och orolig. Vad beror det på?
2. I detta kapitel berättas det om indiankriget. Vad var det för något?
3. Karl Oskar bestämmer sig för att skicka iväg sina barn under kriget men stannar själv kvar med Kristina i huset. Hur skulle du ha gjort om du varit Karl Oskar? Tycker du att han gör rätt som lämnar bort sina barn?
4. Äpplena är viktiga för Kristina. Vad beror det på?
5. Man skulle kunna säga att äpplena är en sorts symbol. Vad skulle äpplena kunna vara en symbol för?
6. På sidan 129 kan man läsa ” Ska jag be Gud om förlåtelse för att han tog Krestina ifrån mej? Dä ä han som ska be mej om förlåtelse för att han lurade Krestina! Krestina dog för att hon trodde på Gud. Han bedrog henne!”. Vad menar Karl Oskar med detta?

Del 3: Nelson Settlement

1. Karl Oskar lyckas köpa en fotogenlampa. Den underlättar på många sätt för familjen. Kan du ge exempel på hur den underlättar för dem?
2. När Karl Oskars dotter ska gifta sig ber han att få en gammal karta över Ljuders socken. Varför är kartan så viktig för Karl Oskar?
3. När Karl Oskar och hans söner tar ner träd i ekdungen hamnar Karl Oskar under ett av dem. Han skadar sin rygg. Hur påverkar denna skada hans liv? Ge exempel från texten.

Del 4: Kartan över Ljuder

1. Det är inte bara svenskar som utvandrar till Amerika. Det kommer folk från många andra länder också. Det blir tydligt inte minst i Karl Oskars egen familj. Från vilka länder kommer hans barns fruar och män?
2. När Karl Oskar tittar på kartan över Ljuders socken drömmer han sig bort till sin egen ungdom. Var får du reda på om hans ungdom?
3. Kristina trodde att hon och Karl Oskar skulle mötas igen efter döden. Därför valde Karl Oskar att rista in orden "Vi mötas åter" (sidan 175) på hennes kors. Tror du att man möts igen efter döden?

Diskussionsfråga: Ett nytt samhälle - vad behöver finnas?

För svenskarna i Chisago Township var det viktigt att så fort som möjligt bygga en skola och en kyrka. Vad skulle du prioritera om du skulle bygga upp ett nytt samhälle från grunden?

Lista allt som du kan komma på.

- Dela med dig av dina tankar till övriga i gruppen.
- Har ni kommit fram till samma saker? Om inte, försök enas om fem saker.
- Ta fram argument till varför just dessa fem behöver finnas.

Skrivuppgifter

Dagbok

I *Sista brevet till Sverige* får man framför allt följa Karl Oskar och Kristina. Då och då nämns deras barn. Låtsas att du är ett av barnen och skriv dagbok över en dag. Vad gjorde du under dagen? Hur upplevde du det?

Brev

I romanen *Sista brevet till Sverige* finns flera brev. De skickades mellan Amerika och Sverige

och var ett sätt för släkten att hålla kontakt med varandra.

Skriv ett eget brev till någon i din släkt eller till en kompis i en annan stad eller ett annat land. I brevet ska du berätta om dig själv, din familj, dina intressen och dina drömmar.